

**Растечката отпорност кон
антибиотиците бара
ажурирање на предложениот
третман на сексуално
преносливите инфекции**

*СЗО издаде нови насоки за лечење на
хламидија, гонореја и сифилис.*

30 Август, 2016, Женева. Новите насоки за лечење на овие три чести сексуално преносливи инфекции (СПИ), се издадени од СЗО како одговор на растечката закана од отпорноста кон антибиотиците.

Хламидиските болести, гонорејата и сифилисот се предизвикани од бактерии и обично се лечат со антибиотици. Меѓутоа, овие СПИ често се недијагностицирани и стануваат потешки за лечење со некои од антибиотиците кои не успеваат како резултат на нивното неправилно и прекумерно користење. Се проценува дека секоја година **131 милиони** луѓе се инфицирани со хламидија, **78 милиони** со гонореја, а **5,6 милиони** со сифилис.

Отпорноста на овие СПИ брзо е зголемена на ефектот од антибиотиците во последниве години со што ги намалува можностите за третман. Од овие три СПИ, гонорејата развила најсилна отпорност на антибиотици. Веќе се откриени исцедоци од гонореја отпорна на повеќе лекови која не реагира на ниту еден достапен антибиотик. Отпорноста на антибиотици кај хламидијата и сифилисот, иако поретко, исто така постои, што ги чини превенцијата и брзото лечење неопходни.

Кога ќе се остават недијагностицирани и нелечени, овие инфекции можат да резултираат со сериозни компликации и долгорочни здравствени проблеми; (1) кај жените со пелвична воспалителна болест, ектопична бременост и абортус, и (2) нелечената гонореја и хламидија може да предизвикаат неплодност како кај мажите така и кај жените. Инфекцијата со хламидија, гонореја и сифилис, исто така може да го зголеми ризикот од инфекција со вирусот на хумана имунодефициенција, ХИВ, за два до три пати. Нелечените СПИ кај бремената жена ги зголемува шансите за мртвородено и за смрт на новороденото.

„Хламидијата, гонорејата и сифилисот се важни јавно-здравствени проблеми во светот, кои влијаат на квалитетот на живот на милиони луѓе, предизвикувајќи сериозна болест, а понекогаш и смрт. Новите насоки на СЗО ја зајакнуваат потребата овие СПИ да се третираат со соодветен антибиотик, со правилна доза и во вистинско време, за да се намали нивното ширење и за да се подобри сексуалното и репродуктивно здравје. За да се постигне тоа, државните здравствени служби треба да ги следат примероците на отпорност на антибиотици кај овие инфекции во нивните земји“, вели Ian Askew, директор за репродуктивно здравје и истражување во СЗО.

Новите препораки се базираат на најновите достапни докази за најефективното лечење на овие три сексуално преносливи инфекции.

Гонореја

Гонорејата е честа СПИ која може да предизвика инфекција на гениталиите, ректумот и грлото. Антимикробната отпорност се јавува и се шири со секое пуштање за користење на нови класи на антибиотици за лечење на гонорејата. Поради распространетата отпорност, постарите и поефтините антибиотици ја изгубиле нивната ефикасност во лечењето на инфекцијата.

☀ Упатство на СЗО за лечење на *Neisseria gonorrhoeae*

СЗО повикува земјите да ги обноват своите национални упатства за лечење на гонорејата како одговор на растечката закана од отпорност на антибиотиците. Државните здравствени власти треба да ја следат преваленцата на отпорност на различни антибиотици кај исцедоците од гонореја кои циркулираат меѓу нивното население. Новото упатство повикува здравствените власти да ги советуваат докторите да препишуваат било кој антибиотик кој ќе биде најефикасен, врз основа на локалниот модел на отпорност. Новите упатства на СЗО не препорачуваат *кинолони* (класа на антибиотик) за лечење на гонореја поради нивната широко распространета висока отпорност.

Сифилис

Сифилисот се пренесува преку контакт со заболени гениталии, анус, ректум, усни или уста или од мајката на детето во тек на бременоста. Ако бремената жена има нелечен сифилис и инфекцијата се пренесе на фетусот, често може да предизвика негова смрт. Во 2012 година, пренесениот сифилис од мајка на дете резултирал со околу 143 000 случаи на рана фетална смрт или мртвороденост, 62 000 случаи на неонатална смрт, а 44 000 бебиња се родени предвремено или со ниска родилна тежина.

☀ Упатство на СЗО за лечење на *Treponema pallidum (syphilis)*

Да се излечи сифилис, новите упатства на СЗО силно препорачуваат една доза на benzathine penicillin - облик на антибиотикот кој се инјектира од страна на лекар или медицинска сестра во задникот или бутниот мускул на инфицираниот пациент. Ова е најефикасното лечење на сифилисот, бидејќи е поефективно и поефтино од оралните антибиотици.

На 69-то Светско здравствено собрание во мај 2016 година, Benzathine penicillin-от беше признат како суштински, битен лек кој бил набавуван во мали количини веќе неколку години. Извештаите за испразнети резерви на овој лек СЗО ги добивала од претставниците и здравствените работници во антенаталната заштита во земјите со висока оптовареност со сифилис од три региони на СЗО. СЗО работи со партнери за да ги идентификува земјите со недостиг и да помогне за глобално следење на општата достапност на benzathine penicillin-от, за да го затвори јазот помеѓу националните потреби и снабдувањето со овој антибиотик.

Хламидија

Хламидијата е најчестата бактериска СПИ и луѓето со оваа инфекција често се ко-инфицирани со гонореја. Симптомите на хламидија вклучуваат испуштање и чувство на печење при мокрење, но повеќето од луѓето кои се инфицирани немаат никакви симптоми. Дури и тогаш кога хламидијата е асимптоматична, може да го оштети репродуктивниот систем.

☀ Упатство на СЗО за лечење на *Chlamydia trachomatis*
СЗО ги повикува земјите да започнат веднаш со користење на обновените упатства, како што е препорачано во „Глобалната стратегија на здравствениот сектор за сексуално преносливите инфекции (2016-2021)“, одобрена од владите на Светското здравствено собрание во мај 2016 година. Новите упатства се, исто така, во согласност со „Глобалниот акциски план за антиминокробна резистенција“, усвоен од владите на Светското здравствено собрание во Мај 2015 година.

Кога се користат правилно и постојано, кондомите се едни од најефективните методи за заштита од сексуално преносливи инфекции.

Септември, 2016

Извор: <http://www.who.int/>

Подготвил: Бранка Крстев, дипл. социјален работник